

Til Økonomiudvalget, Teknik- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget

Naturpark Nordhavn - Orientering om baggrund og proces for Københavnerdialog

14. april 2021

Sagsnummer
2021-0078914

Dokumentnummer
2021-0078914-1

Resume

By & Havn og Københavns Kommune ved Økonomiforvaltningen, Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen har indledt samarbejde om udvikling af en ny naturpark i Ydre Nordhavn. Første fase i udviklingen er gennemførelse af en inddragelsesproces, hvor københavnernes får mulighed for at komme med idéer og ønsker til naturparkens indhold og udformning. Der er allerede stor interesse for den nye park i Nordhavn. Flere idrætsorganisationer samt natur- og miljøorganisationer er allerede kommet med forslag til parkens indhold og udformning. Med inddragelsesprocessen ønsker By & Havn og Københavns Kommune, foruden organisationerne, at få engageret et bredere udsnit af københavnernes i udviklingen af den nye park.

Nedenfor orienteres udvalgene om planerne for dialogen samt den videre proces.

Baggrund

I Budget 2019 afsatte Københavns Borgerrepræsentation "2,5 mio. kr. på anlæg i 2019-2020 til planlægning af en stor kommunal naturpark i Nordhavn". Planlægningen omfatter inddragelse af københavnernes og gennemførelse af en arkitektkonkurrence. I budgetnotatet, der ligger til grunde for budgetaftalen, blev der lagt vægt på involvering af borgerne, og at der skabes en naturpark med vild natur, biodiversitet og med mulighed for idræts- og fritidsfaciliteter, herunder fx naturgræsbaner og en festivalplads.

Arealet på 28 ha, ejes i dag af By & Havn, og forudsætningen for planlægningsbevillingen var, at By & Havn havde tilkendegivet ønske om vederlagsfrit at overdrage 14 ha af parken til Københavns Kommune. Som følge heraf er det By & Havn og Københavns Kommune, der i et samarbejde skal udvikle og planlægge den nye naturpark i Nordhavn.

Arealet er i Kommuneplan 2019 udlagt til O-1 område til institutioner og fritidsområder med en særlig bemærkning om, at det rekreative areal er fastlagt ved Lov om ændring af lov om Metroselskabet I/S og Udviklingselskabet By & Havn I/S af 29. november 2018.

Plan, Analyse, Ressourcer og
CO2-reduktion
Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Arealet, hvor naturparken skal ligge, er omfattet af Lov om ændring af lov om Metroselskabet I/S og Udviklingselskabet By & Havn I/S. Med loven forudsættes det, "at Udviklingselskabet By & Havn I/S sikrer, at arealet vil blive beplantet således, at det fremtræder grønt og indbydende, og at der sker beplantning af træer især på den vestlige side af erhvervshavnen senest samtidig med ibrugtagning af containerterminalen". Af bemærkninger til loven fremgår det bl.a. "at der med maritime og rekreative formål skal forstås, at området henlægges som et ubebygget areal, som langs kysten kan anvendes til rekreative faciliteter som eksempelvis vådområder, udkigstårne, pontoner til kanoer og kajaker samt andre mindre støttepunkter til fysisk aktivitet. Området skal indrettes så det understøtter sport og fysisk bevægelse i området". For yderligere baggrund om parken se Bilag 1. Baggrundsnotat.

Københavnerdialog

Udbud

Københavnerdialogen, projektets inddragelsesproces, udbydes i maj 2021 og forventes gennemført i perioden august – november 2021. By & Havn udbyder opgaven på vegne af By & Havn og Københavns Kommune. Parterne fremgår som ligeværdige parter i udbudsmaterialet.

Rammer og mål for københavnerdialogen

Naturparken vil ligge i et byudviklingsområde, og vil indgå som en del af kystlandskabet i det nordlige København. Parken skal udvikles med udgangspunkt i den kystnære placering, så den både fungerer fra dag ét, og over tid, og så både parkens landskab og faciliteter udvikles i takt med ændrede behov og naturens dynamik.

Flere organisationer er allerede kommet med forslag til parkens indhold og udformning. En række idrætsorganisationerne har lavet et forslag til en aktivitetspark med boldbaner, løberuter, mountainbikeruter mv. mens en række natur- og miljøorganisationer har lavet et forslag til en naturpark med fæled, strand, skov og krat. Interessen for den nye park i Nordhavn er allerede stor og ønskerne til parkens indhold er vidtspændende.

I københavnerdialogen inviteres københavnernes til at komme med idéer og ønsker til parken og inddrages i formuleringen af visionen for fremtidens naturpark i Nordhavn. Rammerne for dialogen er gældende lov og planer samt budgetaftale 2019, herunder at parken både skal rumme vild natur, biodiversitet samt idræts- og fritidsfaciliteter. Formålet er at bringe københavnernes aktivt i spil fra start, og sikre at københavnernes ideer og ønsker bliver et bærende element i den videre udvikling af parken. Der vil blive lagt vægt på, at et bredt udsnit af københavnernes inddrages i udviklingen af parken fx beboere, foreninger, natur- og idrætsorganisationer, handicap- og ældreråd, Østerbro Lokaludvalg såvel som

ildsjæle, erhvervsliv og aktører i Nordhavn. Der lægges også vægt på at inddrage nogle af de målgrupper, som normalt ikke engagerer sig aktivt i byens udvikling, fx børn og unge.

Målet er, at visionen og grundstenene til parkens indhold udvikles sammen med københavnernes og at skabe dialog, forståelse og kendskab til projektet. Desuden at skabe gensidig respekt og anerkendelse af forskellige ønsker og at opnå ejerskab og lyst til at medvirke til at drive projektet videre, når der er truffet politiske beslutninger om den videre udvikling samt realisering af parken.

Overdragelse af areal

By & Havn har senest tilkendegivet, at de også ønsker at få belyst et overdragelsesscenarie, hvor alle 28 ha overdrages til Københavns Kommune. Parallelt med københavnerdialogen er der derfor igangsat et arbejde med at afklare ejerskabsfordeling, overdragelse af areal, anlægs- og driftsøkonomi og organisering for den videre udvikling og realisering af parken. Tidspunkt for overdragelse af arealet afhænger af valg af ejerskabsmodel. Arealet vil forventeligt blive overdraget efter 2023, når der er fundet et vinderforslag den kommende arkitektkonkurrence. Økonomiforvaltningen er ansvarlig for arbejdet i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen samt By & Havn.

Videre proces

Teknik og Miljøudvalget, Kultur og Fritidsudvalget og Økonomiudvalget vil blive orienteret om københavnerdialogens indhold, herunder konkrete aktiviteter inden københavnerdialogen sættes i gang. I københavnerdialogen vil der blive indlagt arrangementer, hvor der er mulighed for politisk deltagelse, herunder et større debatarrangement. Udvalgene orienteres om de konkrete aktiviteter i inddragelsesprocessen ultimo august 2021, dvs. umiddelbart inden inddragelsesprocessen opstartes.

Resultatet af københavnerdialogen forelægges Økonomiudvalget, Teknik- og Miljøudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget til politisk behandling primo 2022 og efterfølgende til politisk behandling i Borgerrepræsentationen. Udvalgene og Borgerrepræsentationen skal i den forbindelse vedtage vision og pejlemærker for fremtidens naturpark og prioritere ønskerne til parkens fremtidige indhold, herunder omfanget og karakteren af kultur- og fritidsfaciliteter i parken.

Desuden forventes valg af model for realisering af Naturpark Nordhavn, herunder ejerskabsfordeling, overdragelse af areal, anlægs- og driftsøkonomi og projektets fremtidige organisering, at blive forelagt udvalgene og Borgerrepræsentationen til politisk behandling samtidigt.

Når der er truffet politisk beslutning om vision og pejlemærker for fremtidens naturpark, en prioritering af ønskerne til parkens fremtidige indhold, samt ejerskabsfordeling udarbejdes program for og gennemføres en arkitektkonkurrence. Program for arkitektkonkurrencen forventes forelagt til politisk godkendelse efterår 2022. Konkurrencen forventes

gennemført i ultimo 2022 – medio 2023.

Økonomi

Der er afsat 2,5 mio. kr. i Budget 2019 til planlægning af en ny naturpark i Nordhavn. By & Havn har afsat 1,2 mio. kr. til planlægning og finansierer Københavnerdialogen. Københavns Kommune finansierer evt. foranalyser og gennemførelse af arkitektkonkurrencen.

Realisering af parken skal ske ved ansøgning om budgetmidler i kommende budgetforhandlinger.

Bilag

Bilag 1. Baggrundsnotat

Bilag 1. Baggrundsnotat

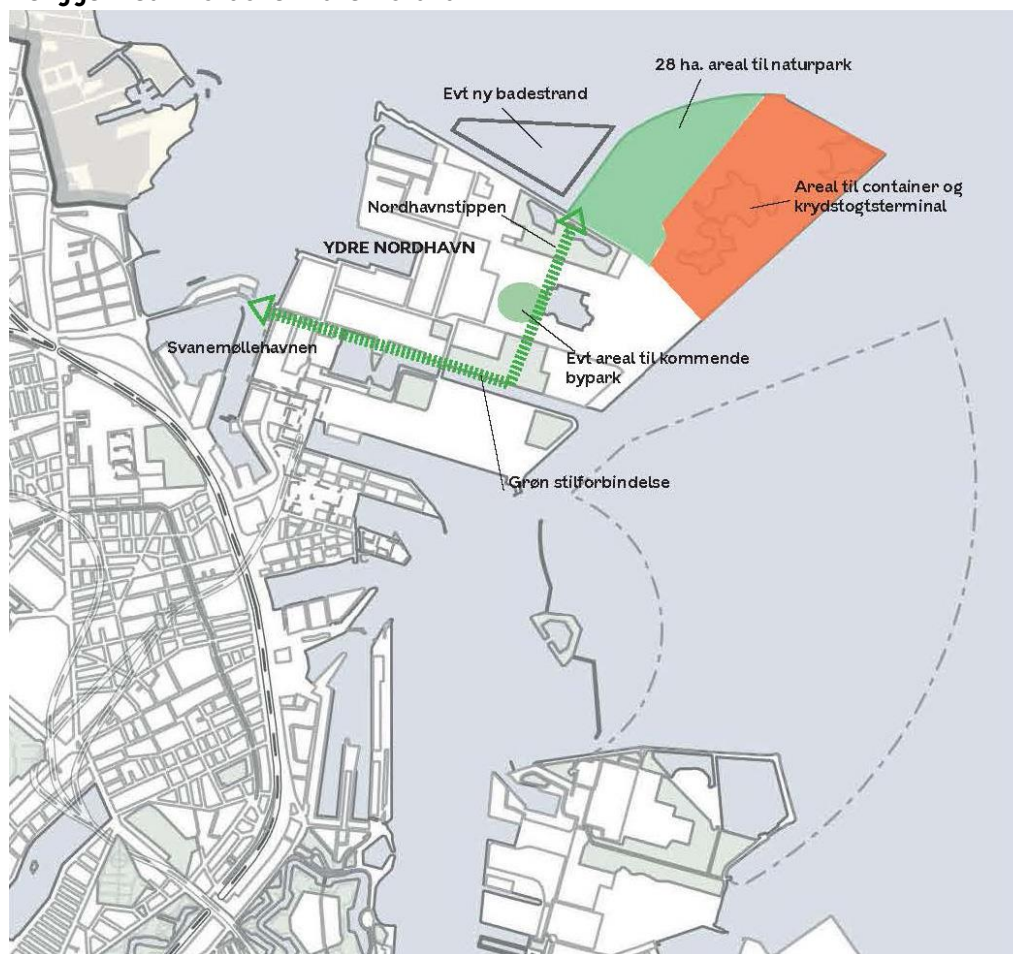
Naturparken i Ydre Nordhavn

14. april 2021

Beliggenhed - kort over Ydre Nordhavn

Sagsnummer
2021-0078914

Dokumentnummer
2021-0078914-1

Naturparken skal etableres i Ydre Nordhavn, som i dag og de kommende år er under byudvikling. Hele Nordhavn forventes at skulle huse ca. 45.000 beboere og have ca. 35.000 arbejdspladser i fremtiden.

Parken vil mod syd indgå i en landskabelig sammenhæng med Nordhavnstippen, som er et selvgroet naturområde, hvor de eksisterende søer er omfattet af naturbeskyttelseslovens paragraf 3. Nordhavnstippen er i dag offentlig tilgængelig og anvendes især til naturaktiviteter. Borgerrepræsentationen har i forbindelse med Kommuneplan 19 besluttet, at Københavns Kommune skal arbejde for at bevare hele det grønne område på Nordhavnstippen.

Plan, Analyse, Ressourcer og
CO2-reduktion
Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Mod vest og nord vil parken grænse op til Øresund og mod øst vil parken grænse op til en fremtidig containerterminal og syd for denne udvides krydstogtterminalen.

I revision af strukturplanen for Nordhavn fra 2018, har By & Havn tilkendegivet, at de fortsat vil arbejde med en mulig ny badestrand, umiddelbart vest for naturparken. En badestrand vil kun kunne realiseres ved lovændring.

Ved den politiske behandling i 2018 af program for revision af strukturplan afgav Teknik og Miljøudvalget følgende protokolbemærkning: "Partierne ønsker, at der i revisionen af helhedsplan/strukturplan udarbejdes en analyse af mulighederne for at lave et sammenhængende grønt forløb fra den nye containerhavn og ind mod Svanemøllehavnen".

I forbindelse med Budget 2018 blev der afsat midler til opkøb af areal til kommunal ejet bypark i Ydre Nordhavn. Muligheder for dette undersøges i en dialog med By & Havn.

I dag pågår opfyld i området, hvor parken skal etableres. Det samlede areal, som er under opfyld, udgør 90 ha, hvoraf de 28 ha skal anlægges som en naturpark på opfyld af ren jord. De resterende 62 ha opfyldes med forurennet jord, og planlægges for container terminal. Området, hvor parken skal etableres, kan forventeligt tilgås fra primo 2022.

Syd for området forventes Tunnelfabrikken at åbne i 2024 med 70.000 etagemeter boliger, erhverv og kulturfunktioner. Området forventes metrobetjent efter 2030 med en station ved Krydstogtkaj.

Lovgivning og Kommuneplan 2019

Arealet på 28 ha, hvor Naturpark Nordhavn skal ligge, er i Lov om ændring af lov om Metroselskabet I/S og Udviklingselskabet By & Havn I/S udlagt til maritime og rekreative formål og skal fremstå som et grønt og indbydende rekreativt område.

Med loven forudsættes det, "at Udviklingselskabet By & Havn I/S sikrer, at arealet vil blive beplantet således, at det fremtræder grønt og indbydende, og at der sker beplantning af træer især på den vestlige side af erhvervshavnen senest samtidig med ibrugtagning af containerterminalen "

Af bemærkninger til loven fremgår bl.a.: Med maritime og rekreative formål skal forstås, at området henlægges som et ubebygget areal, som langs kysten kan anvendes til rekreative faciliteter som eksempelvis vådområder, udkigstårne, pontoner til kanoer og kajakker samt andre mindre støttepunkter til fysisk aktivitet. Området skal indrettes så det understøtter sport og fysisk bevægelse i området. Området skal kunne indrettes med diversitet i terrænet. Det skal være muligt at skabe terrænbearbejdning op til kote ca. 25.0 meter for at skabe udsigtspunkter. Det skal være muligt at beplante større områder med udsparring af lysninger og

etablere naturprægede vådområder og områder med krat og bundbeplantning. I forbindelse med indretning skal der tages højde for de naturhensyn og den naturpleje, området tilsiger. Anvendelsen skal desuden være forenelig med havnedriften i naboområderne.

Københavns Kommune har anmodet Transport- og Boligministeriet om deres vurdering af mulighedsrummet for etablering af fodboldbaner og en evt. festivalplads, herunder omklædningsfaciliteter, toiletter osv. inden for lovens rammer. Når ministeriet svarer, vil det indgå som baggrund for den politiske prioritering af københavnernes vision og ønsker til den fremtidige naturpark

By & Havn er forpligtiget til at foretage terrænregulering og beplante ind mod det område, hvor containerterminalen i fremtiden skal være. Dette sker af hensyn til brugerne af parken samt naboerne mod vest i Københavns Kommune og Gentofte Kommune, så der sikres for støj- og udsyns gener fra terminalen.

I Kommuneplan 2019 er arealet udlagt til O-1 område. Anlæg af en ny stor naturpark i Nordhavn skal bidrage til at indfri visionen i Københavns Kommuneplan 2019, om at alle københavnere, i alle bydele, både nye og eksisterende, skal have let adgang til grønne områder, som er attraktive at bruge. Parken skal bidrage til at indfri målsætningen fra Kommuneplan 2019 om, at boliger i byudviklingsområder maksimalt må have 500 m til nærmeste større grønt område. Desuden skal parken bidrage til at indfri målsætninger i Kommuneplan 2019 om at der rettidigt reserveres arealer til at anlægge nye frilufts- og fritidsfaciliteter i byudviklingsområderne for at imødekomme de fremtidige behov og at kvaliteten af byens vandområder og adgangen til at bruge vandet forbedres.

Revision af Strukturplan for Ydre Nordhavn 2018

Borgerrepræsentationen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af Kommuneplan 2019 at arbejde for, at Nordhavnstippen syd for den kommende naturpark friholdes for byggeri, samt at den planlagte metrolinje føres syd om Nordhavnstippen. Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen er sammen med Metroselskabet og By & Havn ved at undersøge en tilpasning af metrolinjeføringen i Ydre Nordhavn. På baggrund beslutningen om at bevare Nordhavnstippen og tilpasningen af metrolinjeføringen vil By & Havn revidere strukturplanen for Ydre Nordhavn. Revision af strukturplanen forventes afsluttet og forelagt Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til orientering medio 2022.